

การรับรู้ความสามารถของตนในนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

The self-efficacy in underachieved students

รังสิริศม์ นิลรัตน์

สาขาจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail: Syrawong@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้กล่าวถึงการรับรู้ความสามารถของตนในนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ซึ่งรวบรวมมาจากการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนและนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ เพื่อให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงคุณลักษณะที่สำคัญของนักเรียนกลุ่มดังกล่าว ซึ่งส่วนใหญ่มักมีการรับรู้ความสามารถของตนสูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริง และมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะก้าวร้าวต่อต้าน ไม่ไว้วางใจผู้อื่น แยกตัวออกจากสังคม ปฏิเสธความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ไม่กล้าเผชิญต่อความเป็นจริงที่เกิดขึ้น รู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถ ขาดแรงจูงใจในการทำงาน และมีความสามารถในการปรับตัวต่ำ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความสำคัญของการรับรู้ความสามารถของตนจะส่งผลให้นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์มีลักษณะการคิดและปฏิกิริยาทางอารมณ์ต่อตนเองในทางบวกมากขึ้น มีความกระตือรือร้นและพยายามในการทำงานได้อย่างเหมาะสม ต้องการพัฒนาความสามารถของตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น เป็นต้น

สุดท้ายกล่าวถึงเรื่องของอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตนต่อองค์ประกอบทางจิตวิทยา ซึ่งผู้เขียนได้อภิปรายความสัมพันธ์เหล่านี้โดยใช้ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) ของ Bandura ประกอบ พร้อมกันนี้ยังได้เสนอกระบวนการเพื่อการกระตุ้นการรับรู้ความสามารถของตนในนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ เสนอแนะข้อคิดเห็นสำหรับการประยุกต์ใช้บทความนี้ในการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของนักเรียนสำหรับผู้ปกครองและครูผู้สอน และแนวทางการศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: การรับรู้ความสามารถของตน เด็กด้อยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การทบทวนวรรณกรรม

Abstract

This article states the self-efficacy in underachieved students which was reviewed from recent research literature in order to suggest the readers in important characteristics of these students. Underachiever students have almost been perceived exaggeratedly or underestimated in his or her self-efficacy and tend to act aggressively, be mistrust, isolate themselves from society, deny of responsibility, avoid to confront with reality, feel incompetent, lack of motivation and fail to adaptation.

In addition, this article states the important of self-efficacy that will affect the thinking styles and positive emotional reactivity toward themselves. Furthermore, self-efficacy will affect enthusiasm and ambition in working, self-development need and academic achievement etc.

Finally, this articles states the influence of self-efficacy on psychological factors. The author discusses these topics by using the theory of self-efficacy of Albert Bandura and presents the motivational process so as to stimulate the self-efficacy of student who underachieved. Lastly, this article suggests the possible way in applying the theory to implement and conduct research for parents and teachers.

Keyword: Self-efficacy, Underachieved, Literature reviews

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (2549) หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ได้วางแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้อย่างยั่งยืนไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” แต่จากผลการประเมินสถานการณ์การพัฒนาคนและสังคม (2548) โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พุทธศักราช 2545 - 2549 ได้ชี้ให้เห็นถึงคุณภาพของการเรียนการสอนที่ต่ำลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาใน 4 วิชาหลัก ซึ่ง

ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม และนอกจากนี้ข้อมูลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O-NET (2551) จากสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ ยังพบอีกว่าผลการทดสอบ Ordinary National Educational Test หรือ O-NET ในปีการศึกษา 2551 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน 4 วิชาหลักดังกล่าวมีคะแนนเฉลี่ยต่ำลงถึงร้อยละ 46.42 ของคะแนนเต็ม ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนไทยต่ำลงเนื่องมาจากคุณภาพของการเรียนการสอนในด้านความรู้และทักษะพื้นฐานทางการศึกษาต่ำลง

ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พุทธศักราช 2550 – 2554 (2549) จึงได้กำหนด เป้าหมายไว้ว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาหลักของ ทุกระดับสูงกว่าร้อยละ 55” และในอดีตจนถึงปัจจุบันจึง ได้มีผู้ศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาเด็กด้อยสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น สำหรับการศึกษานานาชาติ เช่น งานวิจัยของ Bembenuatty (2009), Carroll (2008), Davis และ Rimm (1994), Doherty และ Hilberg (2008), Downing (2009), Elias และคณะ (2009), Evans และ Tress (2009), Hodges (2008), Huy (2009), Klassen และคณะ (2008) Lau และคณะ (2008) ส่วนการศึกษาในประเทศไทย เช่น งานวิจัยของจินตนา ซึ่งจิตติวิสุทธิ (2529), นุศรา สรรพ กิจกำจร (2539), ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ (2520), ปริญญา ชะวงศา (2546), รัศมี โพนเมืองหล้า (2543), สุภาพรรณ สิงขรอาจ (2547) เป็นต้น ซึ่งจากผล การศึกษาวิจัยเหล่านี้จึงทำให้มีผู้สนใจและให้ความสำคัญ ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลและแนวทางการพัฒนา นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่อง

นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์

นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ (Underachievers) หรือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับ ความสามารถที่แท้จริง หมายถึง นักเรียนที่มีระดับ สติปัญญาและความสามารถอยู่ในระดับสูง แต่กลับมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

จากงานวิจัยที่ศึกษาถึงตัวแปรที่มีความ เกี่ยวข้องกับภาวะด้อยสัมฤทธิ์ พบว่าปัจจัยในการมี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ อึดมโนทัศน์ในเชิงลบ การมี ปัญหาในการเข้ากลุ่มเพื่อนและการยอมรับทางสังคม การ ที่อาชีพและรายได้ของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ การ

ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบคุ้มครองมากเกินไป การมี สัมพันธภาพที่ไม่ดีระหว่างบุคคลในสังคม สภาพแวดล้อมของสังคมไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ รวมไปถึงข้อจำกัดของความสามารถทางร่างกาย เช่น ความ พิกัด ล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้นักเรียน เกิดภาวะด้อยสัมฤทธิ์ ตัวอย่างเช่น จากการศึกษาของ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ (2520) พบว่า ปัจจัยด้านอาชีพและรายได้ของครอบครัวที่อยู่ในระดับ ต่ำ สภาพแวดล้อมและสัมพันธภาพภายในครอบครัวและ โรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ส่งผลให้เด็ก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ และ นอกจากนี้จากการศึกษาของอุไรวรรณ เลิศสังข์ (2537) พบว่า องค์ประกอบด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีอึดมโน ทัศน์ในเชิงลบ มีปัญหาในการเข้ากลุ่มเพื่อน และการ ยอมรับทางสังคมส่งผลให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่ำกว่าระดับความสามารถที่แท้จริง

การรับรู้ความสามารถของตนในนักเรียนด้อย สัมฤทธิ์

การรับรู้ความสามารถของตน (Self-efficacy) หมายถึง การที่นักเรียนตัดสินใจความสามารถของตนเอง เกี่ยวกับการกระทำบางอย่างว่าตนมีความสามารถที่จะนำ ทักษะที่มีอยู่และได้รับการฝึกฝนเพิ่มเติมขึ้นมาใช้ได้ หรือไม่ ซึ่งเป็นตัวแปรทางจิตวิทยาที่แสดงถึงลักษณะ ความพยายามของนักเรียน รวมถึงความเครียดและความ วิตกกังวลในสถานการณ์นั้น โดยการรับรู้ความสามารถ ของนักเรียนเป็นผลมาจากองค์ประกอบความเชื่อหรือ ความคาดหวังในความสามารถของตน (Efficacy believes or efficacy expectation) และความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่ จะเกิดขึ้น (Outcome expectancy) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง สองได้ส่งผลต่อความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออก ของนักเรียนดังนี้

ความเชื่อหรือความคาดหวัง
ในความสามารถของนักเรียน

ความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นของนักเรียน

ระดับ	ต่ำ	สูง
สูง	มีแนวโน้มที่จะไม่ ทำพฤติกรรมนั้น	มีแนวโน้มที่จะทำ พฤติกรรมนั้น
ต่ำ	มีแนวโน้มที่จะทำ พฤติกรรมนั้น	มีแนวโน้มที่จะไม่ ทำพฤติกรรมนั้น

แผนผัง แสดงอิทธิพลของความคาดหวังในความสามารถ
และความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นของนักเรียน
(Bandura, 1986)

ดังนั้นการที่นักเรียนมีความเชื่อหรือความ
คาดหวังในความสามารถของตนสูง (High efficacy
believes or efficacy expectation) และมีความคาดหวัง
เกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นสูง นักเรียนก็มีแนวโน้มที่จะทำ
พฤติกรรมนั้น แต่ในทางตรงกันข้ามหากนักเรียนมีความ
เชื่อหรือความคาดหวังในความสามารถของตนต่ำ (Low
efficacy believes or efficacy expectation) และมีความ
คาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นต่ำด้วยเช่นกัน นักเรียนก็มี
แนวโน้มที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้น

การรับรู้ความสามารถของตนต่อองค์ประกอบ ทางจิตวิทยา

การรับรู้ความสามารถของตนเป็นตัวแปรสำคัญ
ที่ถูกใช้ในการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมการเรียนรู้ของ
ตัวนักเรียน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อองค์ประกอบทาง
จิตวิทยา 4 ด้าน ได้แก่ การเลือกกระทำพฤติกรรม
(Choice behavior) การใช้ความพยายามและมูมานะ
ความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นของนักเรียน

ทางอารมณ์ (Thought and emotion reactions) และการ
เป็นผู้กำหนดพฤติกรรมมากกว่าทำนายพฤติกรรม
(Human as producer rather than simply foreteller of
behavior) โดยการที่นักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถ

ของตนสูงจะให้คุณค่าแก่ความสำเร็จสูง จะมีความมั่นใจ
ในตนเอง มองงานที่มีความยุ่งยากว่าเป็นความท้าทายใน
การพัฒนาความสามารถซึ่งไม่ใช่สิ่งคุกคามที่ต้อง
หลีกเลี่ยง ไม่ท้อถอยเมื่อเผชิญกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น
กระตือรือร้นเอาใจใส่ในงานได้เป็นอย่างดี และใน
ขณะเดียวกันนักเรียนจะมีความรู้สึกที่ดีต่อครูและเพื่อน
และมีความพยายามในการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ แต่นักเรียนด้อย
สัมฤทธิ์ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนต่ำมักจะ
หลีกเลี่ยงการทำงานที่มีความยุ่งยาก ไม่เห็นคุณค่าใน
ความสำเร็จของงาน ท้อแท้ สิ้นหวัง หมดกำลังใจและเกิด
ความล้มเหลวในการเรียนรู้ไปในที่สุด (Davis and Rimm,
1994)

จากการศึกษาของปริญดา ะวงศา (2546)
พบว่า เด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เห็นคุณค่าของความสำเร็จ
ในการทำงานต่ำ ไม่มีความพยายามในการทำกิจกรรมที่
ครุจัดขึ้น

นอกจากนี้การศึกษาของ Carroll และคณะ
(2008) Bembenutty (2009) Doherty และ Hilberg (2008)
Downing (2009) Hodges และคณะ (2008) Huy (2009)
Klassen และคณะ (2008) และสุดท้าย Lau และคณะ
(2008) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบความ
เชื่อหรือความคาดหวังในความสามารถของตน และความ
คาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันในเชิง
บวก กล่าวคือ หากองค์ประกอบความเชื่อหรือความ
คาดหวังในความสามารถของตนเพิ่มขึ้นในระดับที่สูงขึ้น
ความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นก็มีแนวโน้มที่จะ
เพิ่มขึ้นในระดับที่สูงขึ้นตามไปด้วย และนอกจากนี้ยัง
พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก
กล่าวคือ หากระดับการรับรู้ความสามารถของนักเรียน
เพิ่มสูงขึ้นก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

นักเรียนเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย และในขณะที่เดียวกันหาก ระดับการรับรู้ความสามารถของนักเรียนลดต่ำลงก็จะ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดต่ำลง ด้วยเช่นเดียวกัน

กระบวนการกระตุ้นการรับรู้ความสามารถของ ตนของนักเรียนด้วยสัมฤทธิ์

การรับรู้ความสามารถของบุคคลสามารถถูก กระตุ้น และพัฒนาให้สูงขึ้นได้ด้วยกระบวนการทาง จิตวิทยาที่สำคัญ 4 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการทาง ปัญญา (Cognitive processes) กระบวนการจูงใจ (Motivation processes) กระบวนการของความรู้สึก (Affective processes) และกระบวนการคัดเลือก (Selection process) ซึ่งวิธีการกระตุ้นและพัฒนารับรู้ ความสามารถของนักเรียนให้สูงขึ้น จึงสามารถทำได้ หลายรูปแบบ โดยที่ครูผู้สอนจะต้องตระหนักถึงความ เหมาะสมของการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ นักเรียนที่มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละคน (Bandura, 1997)

จากการวิจัยของรัสมิ โพนเมืองหล้า (2543) ศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กปัญญาเลิศที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริงจาก การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ พบว่าการเห็นคุณค่าใน ตนเองของเด็กปัญญาเลิศที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กว่าความสามารถที่แท้จริงหลังจากการจัดกิจกรรมกลุ่ม สัมพันธ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้จากการศึกษา ของนุศรา สรรพกิจจักร (2539) ศึกษาผลของการใช้ โปรแกรมพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ด้อยสัมฤทธิ์ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ใน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์หลังจากการใช้ โปรแกรมพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมี นัยสำคัญ และจากการศึกษาของพาณี ทองสุข (2542) ศึกษาผลของการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิด

พิจารณาความเป็นจริงต่อการเพิ่มการรับรู้ความสามารถ ของตนในการเรียนรู้การกำกับตนเองของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้การกำกับ ตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ หลังการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตาม แนวคิดพิจารณาความเป็นจริงสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

จากผลการศึกษาของ Evans และ Tress (2009) พบว่าบรรยากาศที่เป็นมิตรและอบอุ่นในการเรียนรู้ เตรียมพร้อมอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็น ครูผู้สอน มีความเข้าใจในตัวนักเรียนเป็นอย่างดี เพื่อสามารถ ให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการรับรู้ ความสามารถของนักเรียน วางแผนการสอนอย่าง เหมาะสมสำหรับนักเรียน มอบหมายงานที่มีระดับความ ยากอย่างเพียงพอเพื่อสร้างความท้าทายในการทำงาน และให้โอกาสผู้เรียนในการพัฒนาความสามารถของตน และควรให้ข้อมูลย้อนกลับและคำแนะนำที่เหมาะสมและ เป็นประโยชน์แก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง

บทสรุป

จากการศึกษาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่า นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ส่วนใหญ่มีการรับรู้ความสามารถ ของตนสูงหรือต่ำกว่าจริง ส่งผลให้มีลักษณะก้าวร้าว ต่อต้าน ไม่เป็นมิตร และไม่ไว้วางใจผู้อื่น แยกตัวออก จากครอบครัวและโรงเรียน ปฏิเสธและไม่รับผิดชอบต่อ การกระทำของตนเอง กลัวและไม่กล้าเผชิญต่อความเป็น จริงและผลลัพธ์ของงาน รู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถ และขาดแรงจูงใจในการทำงาน หลีกเลียงงานที่มีความ ยาก ไม่มีความพยายาม ขาดวินัย และความตั้งใจในการ ทำงาน มีความสามารถในการปรับตัวต่ำ

ดังนั้น หากนักเรียนกลุ่มนี้มีการรับรู้ความสามารถของตนสูงขึ้น จะส่งผลให้นักเรียนแนวโน้มจะมองงานที่ยุ่งยากว่าเป็นความท้าทาย ไม่ใช่สิ่งคุกคามที่ต้องหลีกเลี่ยง ไม่ทอดอ้อมเมื่อเผชิญกับอุปสรรค ใช้ความพยายามในการทำงาน กระตือรือร้นและพยายามในการทำงานได้อย่างเหมาะสม เอาใจใส่ในงาน ต้องการความสำเร็จ ขยายขอบเขตของความเชื่อหรือความคาดหวังในความสามารถของตนเพื่อทำงานที่มีความยากขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถของตน ให้คุณค่าแก่ความสำเร็จสูง มีความมั่นใจและต้องการจะทำงานนั้นให้สำเร็จ มีลักษณะการคิดและปฏิบัติทางอารมณ์ต่อตนเองในทางบวก พยายามในการทำงานเพื่อให้ได้รับผลที่ต้องการ แม้จะประสบความล้มเหลวก็จะเรียนรู้และใช้อุปสรรคที่เกิดขึ้นมาช่วยสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จต่อไป มีความเชื่อว่าตนสามารถจัดการงานที่มีความยุ่งยากได้ สามารถควบคุมตนจากความเครียดและวิตกกังวลจากการทำงานได้ดี และมีแนวโน้มจะสามารถพัฒนาตนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. แนวทางการนำไปใช้

1.1 ครอบครัวควรส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของนักเรียนด้วยการร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถ โดยเป็นกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน และควรเป็นกิจกรรมที่มีระดับความยากอย่างเพียงพอเพื่อสร้างความท้าทายในการทำงาน นอกจากนี้ครอบครัวควรให้ข้อมูลย้อนกลับและคำแนะนำที่เหมาะสมในการทำกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว และสร้าง

บรรยากาศที่ดีในการพัฒนาการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของนักเรียน

1.2 โรงเรียนควรส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของนักเรียนด้วยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของนักเรียน เช่น บรรยากาศที่เป็นมิตรและอบอุ่นในการเรียนรู้ เตรียมพร้อมอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็น ครูผู้สอนมีความเข้าใจในตัวนักเรียนเป็นอย่างดี เพื่อสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของนักเรียน วางแผนการสอนอย่างเหมาะสมสำหรับนักเรียน มอบหมายงานที่มีระดับความยากอย่างเพียงพอเพื่อสร้างความท้าทายในการทำงาน และให้โอกาสผู้เรียนในการพัฒนาความสามารถของตน และควรให้ข้อมูลย้อนกลับและคำแนะนำที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2. แนวทางการวิจัยในอนาคต

ในปัจจุบันนี้การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนในเด็กด้อยสัมฤทธิ์ในประเทศไทย นับว่ายังมีอยู่น้อยมาก ดังนั้นหากมีการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นจึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อวางรากฐานการศึกษามากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

[1] จินตนา ซึ่งจิตตวิสุทธิ. (2529). *การวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำและสูงกว่าระดับความสามารถ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [2] ซาติ แจ่มนุช. (2548). *พัฒนาความสามารถในการคิด ต้องเป็นวาระแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: เอส พี ที การพิมพ์.
- [3] นุศรา สรรพกิจกำจร. (2539). *ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา, ชุมพร ชงกิตติกุล และ รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์. (2520). "การศึกษาเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ" รายงานการวิจัยทุนรัชดาภิเษกสมโภชน์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [5] ปริญญา ขะวงศา. (2546). *การศึกษาแรงจูงใจในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ*. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [6] พาณี ทองสุข. (2542). *ผลของการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงต่อการเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้การกำกับตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [7] รัศมี โพนเมืองหล้า. (2543). *การศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กปัญญาเลิศที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริงจากการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [8] สำนักกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2548). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- [9] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2549). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- [10] สุภาพรณ สิงขรอาจ. (2547). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดกิจกรรมค่ายภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [11] อุไรวรรณ เลิศสังข์. (2537). *การสร้างเครื่องมือคัดแยกเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [12] Bandura, A. (1986). The Explanation and Predictive Scope of Self-Efficacy Theory. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 4, 359-373.
- [13] Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy: The Exercise of Control*. New York: W.H. Freeman and Company.
- [14] Bembunty, H. (2009). Three Essential Components of College Teaching: Achievement Calibration, Self-Efficacy, and Self-Regulation. *College Student Journal*, 562-570.
- [15] Carroll, A., Houghton, S., Wood, R., Unsworth, K., Hattie, J., Gordon, L. and Bower, J. (2008). Self-efficacy and academic achievement in Australian

- high school students: The mediating effects of academic aspirations and delinquency. *Journal of Adolescence*, 4, 797-817, 21.
- [16] Davis, Gray A. and Rimm, Sylvia B. (1994). Education of The Gifted and Talented. Third edition. *Boston: Allyn and Bacon*.
- [17] Doherty, W. and Hilberg, S. (2008). Efficacy of Five Standards in Raising Student Achievement: Findings From Three Studies. *Journal of Educational Research*, 195-206, 12.
- [18] Downing, J. (2009). Self-efficacy and Metacognitive Development. *International Journal of Learning*, 185-199, 15.
- [19] Evans, L. and Tress, Maria, B. (2009). What Drives Research-focused University Academics to Want to Teach Effectively? : Examining Achievement, Self-efficacy and Self-esteem. *International Journal for the Scholarship of Teaching & Learning*, 1-17, 17.
- [20] Elias, H., Mahyuddin, R., Noordin, N., Abdullah, M. and Roslan, S. (2009). Self-Efficacy Beliefs of At-Risk Students in Malaysian Secondary Schools. *International Journal of Learning*, 201-209.
- [21] Hodges, B., Stackpole-Hodges, L. and Cox, M. (2008). Self-Efficacy, Self-Regulation, and Cognitive Style as Predictors of Achievement with Podcast Instruction. *Journal of Educational Computing Research*, 139-153, 15.
- [22] Huy, P. (2009). Relations between goals, self-efficacy, critical thinking and deep processing strategies: a path analysis. *Educational Psychology*, 777-799, 23.
- [23] Klassen, M., Krawchuk, L. and Rajani, S. (2008) Academic procrastination of undergraduates: Low self-efficacy to self-regulate predicts higher levels of procrastination. *Contemporary Educational Psychology*, 915-931.
- [24] Lau, S., Liem, A. and Nie, Y. (2008). Task and self-related pathways to deep learning: The mediating role of achievement goals, classroom attentiveness, and group participation. *British Journal of Educational Psychology*, 639-662.